

A Tisztelt Alkotmánybírósághoz

h.sz.: IV /1109-1/2023

hianypotlas@mkab.hu

|                                   |                                     |                        |
|-----------------------------------|-------------------------------------|------------------------|
| ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG                  |                                     |                        |
| Ügyszám: IV/ 0 1 1 0 9 - 2 / 2023 |                                     |                        |
| Érkezett: 2023 JÚL 14.            |                                     |                        |
| Érkezés módja                     |                                     |                        |
| POSTÁN                            | <input checked="" type="checkbox"/> | @ EGYÉB:               |
| Példány: 1                        | Melléklet:                          | Kezelőiroda: <i>ef</i> |

Elsőfokú ügyszám: -19.P.20.799/2020/47. Székesfehérvári Járásbíróság

Másodfokú ügyszám: 2.Pf.142/2022/6. – Székesfehérvári Törvényszék

Felülvizsgálati eljárás és felülvizsgálati határozat száma: Kúria – Pfv.I.20.005/2023/2.

A per:

A felperes: Egyed Katalin Mária ( )

A felperesi képviselő: dr. Szepesház Péter ügyvéd ( )

Az alperes: ( )

Az alperesi képviselője: ( )

Per tárgya: hagyatéki hitelezői igény

**Tárgy: Alkotmányjogi panasz**

**Indítványozó:** Egyed Katalin Mária felperes

**Tisztelt Alkotmánybíróság !**

A fenti perben

alulírott **Egyed Katalin** felperes, kérelmező (lakik: ) a korábban csatolt meghatalmazással igazolt, **s K/1 alatt most ismételt csatolt meghatalmazással is igazolt** jogi képviselőm Dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd (székhelye: , lev.cím: Budapesti Ügyvédi Kamara, KASZ-száma: , igazolvány száma: , e-mail: , telefonszám: ) ügyvéd útján az alábbi

**alkotmányjogi panaszt hiánypótlással egységes szerkezetben ( a hiánypótlással érintett főbb részek vastagítva és dőlt betűvel)**

terjesztem elő.

NYILATKOZAT SZEMÉLYES ADATOK KÖZZÉTÉTELÉRŐL

Alulírott az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi

jognyilatkozatot

teszem:

Kijelentem, hogy jelen alkotmánybíróági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok / nem járulok hozzá.

## Kérelem

Kérem, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a 2011. évi CLI. tv. (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerint, hogy a velem, a felperessel érintett eljárásokban meghozott ítéletek, nevezetesen a Székesfehérvári Járásbíróság 19.P.20.799/2020/47-es számú elsőfokú ítélete és az ezt helybenhagyó Székesfehérvári Törvényszék 2.Pf.142/2022/6-os számú jogerős ítélete és a Kúria Pfv.I.20.005/2023/2. -es sz. ítélete beleütköznek Magyarország Alaptörvényébe - a XV. cikk (1) és (2) bekezdésébe (törvény előtti egyenlőség), XXVIII. cikke (1) bekezdésébe (tisztességes tárgyaláshoz való jog, részeleme az önkényes mérlegelés tilalma, a fegyveregyenlőség elve), s (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, mindezekkel összefüggésben egyrészt az önkényes mérlegelés tilalma, másrészt a felperesi indokok elbírálásához való jog) ütközik. Végül XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog) ütközését is állapítsa meg az Alkotmánybíróság és a fenti ítéleteket semmisítse meg olyan iránymutatással, hogy a Kúria az elsőfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX.tv. (Pp.) 427. §-a) és s a jelen alkotmányjogi panaszban írtak szerinti bizonyítási teher és mérce szerinti bizonyításra, értékelésre kötelezze az elsőfokú bíróságot.

## MELLÉKLETEK

Az iratokat, így az első- és másodfokú ítéleteket és a felülvizsgálati határozatot az elsőfokú bíróság terjeszti az Alkotmánybíróság elé. *Csatolom a jogi képviselőm hiánypótlási felhívással érintett meghatalmazását (K/1), bár azt a bírósági eljárásban csatoltam.*

## JOGORVOSLATI LEHETŐSÉGEK KIMERÍTÉSE, HATÁRIDŐ BETARTÁSA

Jogorvoslati lehetőségeimet már kimerítettem. A Székesfehérvári Járásbíróság ítélete ellen fellebbeztem, a Székesfehérvári Törvényszék jogerős ítéletet hozott, a kúriai felülvizsgálat is megtörtént, a kúriai ítéletet 2023. március 13-án vettem át, 2023. május 12-én benyújtottam jelen az alkotmányjogi panaszt az elsőfokú bírósághoz a 60 napos határidőn belül.

## ÉRINTETTSÉG

A támadott határozatok eljárásaiban felperes voltam.

## TÉNYÁLLÁS, AZ ELJÁRÁS

*(Adott esetben az alkotmányjogi panasszal nem érintett részek ismertetése, idézése is szükséges a megértéshez, áttekintéshez)*

## Az első-és a másodfokú bíróság döntése és indokolása

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította, s kötelezte arra, hogy fizessen meg az alperesnek 136.064,- Ft-ot, és ennek 2017. január 9. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, míg ezt meghaladóan a viszontkeresetet elutasította. Kötelezte a felperest,

hogy fizessen meg az alperesnek 770.977,- Ft perköltséget, s megállapította, hogy a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli. Az elsőfokú ítélet ténybeli és jogi indokolása ismertetésre kerül a jelen kérelem jogi indokolásában.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet azzal hagyta helyben, hogy kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 317.500,- Ft másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság felhívására - 1.560.000,- Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 382. §-a alapján helybenhagyta.

A felperes a fellebbezését „azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság önkényesen, az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése és XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel ellentétesen, alkotmányellenesen utasította el a keresetet, az eljárása ellentétes az Emberi Jogok Európai Egyezménye (Római egyezmény) 6. cikkével, továbbá az EU Alapjogi Karta tisztességes eljárást érintő rendelkezéseivel is. Sérelmezte, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 110. § (2) bekezdése szerinti kötelezettségével ellentétesen a felperes által előterjesztett beadványokat nem teljeskörűen kézbesíthette az alperesnek, ezáltal sérült a perbeli esélyegyenlőség elve. Hivatkozása szerint az elsődleges keresetében annak megállapítását kérte, hogy megszerezte az örökhagyó [REDACTED] ingatlanának tulajdonjogát hagyatéki hitelezői jogcímen. Az eshetőlegesen előterjesztett másodlagos kereseti kérelme pedig arra irányult, hogy a bíróság kötelezze az alperest 19.500.000,- Ft hagyatéki hitelezői igény megfizetésére. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság azonban a Pp. 2. § (2) bekezdésével, a 185. § (2) bekezdésével és a 341. § (1) bekezdésével szemben nem merítette ki az elsődleges kereseti kérelmet, mert bár a teljes keresetet elutasította, de a tulajdoni igénye nem került érdemben tárgyalásra. E körben rögzítette, hogy tulajdonjogot keletkeztető ténynek minősül az általa a keresetlevél mellékleteként előterjesztett - a Budai Központi Kerületi Bíróság hiánypótlási felhívására becsatolt - ügyvédi nyilatkozat, amely szerint abban a perben az örökhagyó és a felperes arról számoltak be, hogy a [REDACTED] lakásban nem élnek, ugyanis azt végső megtakarításként, biztosítékként kívánják felhasználni. Véleménye szerint tehát a fenti okirat olyan - az örökhagyó és a felperes között létrejött - szerződésnek minősül, ami megalapozza a tulajdonjogát. Kifejtette, hogy a kereset tartalma is tisztázatlannak tekinthető. Ezzel összefüggésben előadta, elsőfokú bíróság ítéletében iratellenesen rögzítette, hogy a felperes a keresetét megváltoztatta, ugyanis erre nem került sor. A felperes jogi képviselő nélkül járt el az elsőfokú eljárásban, ezért a járásbírósnak a Pp. 183. § (6) bekezdése alapján tájékoztatási kötelezettsége állt volna fenn arra nézve, ha a felperes 10. sorszám alatti jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozatát kereset-változtatásnak minősíti. További eljárási hibaként jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróság megsértette az indokolási kötelezettségét, illetőleg a rendelkezésére álló bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, ezért a tévesen állapította meg a tényállást, és abból helytelen jogi következtetést vont le az élettársi kapcsolatot és az örökhagyó egészségi állapotát illetően. Ez alapján pedig tévesen határozta meg az örökhagyó vonatkozásában az ápolási szükségletet is. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatta le a szükséges bizonyítást, ugyanis az általa indítványozott tanút nem hallgatta ki.

Jogi álláspontja szerint mindezekre tekintettel kizárólag eljárásjogi felülbírálatnak van helye, mivel a másodfokú bíróságnak az eljárásában nincs lehetősége a megjelölt hiányok pótlására.”

„...A jogi képviselővel eljáró felperes határozott és végső fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. A Pp. jogorvoslati rendszerében a hatályon kívül helyezés alapját eljárásjogi szabálysértés képezheti, így arra - a 379. §-ban és 380. §-ban rögzített, kötelező hatályon

kívül helyezést eredményező eljárási okok miatt kerülhet sor. Jelen esetben azonban a kötelező hatályon kívül helyezés jogszabályi feltételei nem állnak fenn, ugyanis eljárás megszüntetési ok nem áll fenn, az elsőfokú bíróság szabályszerűen volt megalakítva, az elsőfokú ítélet meghozatalában részt vett bíróval szemben kizáró ok nem áll fenn, továbbá az ítélet orvosolhatatlan formai hiányosságban sem szenved. A fentieken kívül az alperes által hivatkozott Pp. 381. §-a alapján az ítélet mérlegelhető hatályon kívül helyezésére akkor kerülhet sor, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű. Az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelőségét a törvényszék a Pp. 369. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint vizsgálja és ennek eredményeként - elsősorban, a Pp. 384. §-ban meghatározott esetkörön kívül - az ítéletnek a Pp. 383. §-a szerinti megváltoztatására kerülhet sor. A Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja szerint a fellebbezésben fel kell tüntetni azt az anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést, amelyre a fellebbező a fellebbezését alapítja, kivéve, ha a felülbírálati jogkör gyakorlásának nem feltétele a jogszabálysértés. A (2) bekezdés szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a fél - az ítélet megváltoztatására irányuló kérelem nélkül - a 379-381. §-ban foglaltakra hivatkozva kérheti. E törvényi rendelkezések keretében a jogi képviselővel eljáró felperes az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a Pp. 381. §-a alapján kérte, és a törvényszék felhívására az e törvényi rendelkezés alkalmazásának alapját képező eljárási jogszabálysértést abban jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróság feltételezhetően megsértette a perbeli esélyegyenlőség elvét, az elsődleges kereseti kérelmet nem mérítette ki, a kereset tartalmát tévesen állapította meg, illetőleg a tájékoztatási kötelezettségét nem teljesítette. További eljárásjogi jogszabálysértésként jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, a szükséges bizonyítást nem folytatta le, ezért az általa megállapított tényállásban és az abból levont jogi következtetésben az érdemi döntésre kihatással bíró hiányosságok mutatkoznak. Ezzel összefüggésben arra is utalt, hogy a járásbíróság megsértette a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdéseiben foglalt indokolási kötelezettségét. A felperes csak hivatkozott rá, de nem igazolta, hogy az elsőfokú bíróság az iratok ellenérdekű félnek történő hiányos kézbesítése által megsértette volna az esélyegyenlőség elvét. Az alperes számára a keresetlevél kézbesítésre került 2019. október 31. napján, ezzel összefüggésben az alperes egyáltalán nem hivatkozott arra (még a fellebbezési eljárásban sem), hogy a keresetlevélben megjelölt mellékleteket ne vette volna kézhez. A felperes a jogorvoslati kérelmében iratellenesen hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság az elsődleges keresetet nem mérítette ki. A járásbíróság ítéletében a felperes teljes, így az elsődleges és az eshetőlegesen előterjesztett másodlagos kereseti kérelmét is elutasította, indokolása 20-21. bekezdéseiben rögzítette ezen kereseti kérelmeket, és a 33., 38., 41-50. bekezdésekben indokolta az elsődleges tulajdonjogi kereset elutasítását. A kereset téves volta, illetőleg tisztázatlansága kapcsán a törvényszék rögzíti, hogy a felperesnek a 2019. augusztus 28. napján írásban előterjesztett elsődleges keresete a tulajdonjog megállapítására, míg a másodlagos keresete 19.500.000,- Ft megfizetésére irányult, az eshetőlegesen előterjesztett keresetek jogcímét hagyatéki hitelező igényként jelölte meg, de az elsődleges kereset vonatkozásában hivatkozott megállapodásból eredő tulajdonjogi igényre is. A felperes a 2020. szeptember 2. napján megtartott tárgyaláson (19.P.20.799/2020/10. számú jegyzőkönyv 1. oldal) továbbra is a fenti elsődleges és másodlagos kereseti kérelmeit adta elő, és a jogcímeket mindkét esetben hagyatéki hitelezői igényként rögzítette. A Pp. alkalmazása során kialakult irányadó bírói gyakorlat szerint a perfelvétel során történő keresetváltoztatás esetén a keresetváltoztatást tartalmazó nyilatkozatban a keresetnek csak a változtatással érintett részét kell feltüntetni, a keresetlevél változtatással nem érintett tartalmi elemeit nem kell előadni. A felperes szóban előterjesztett pontosított keresete szinte maradéktalanul megegyezik az írásbeli keresetlevélben előadottakkal, a jogorvoslati érveléssel szemben az elsőfokú bíróságnak a Pp. 183. § (6) bekezdése alapján nem állt fenn tájékoztatási kötelezettsége, a Pp. 237. §-a értelmében pedig az sem képezi kötelezettségét, hogy az anyagi jogcímeket megjelölje a fél helyett. A törvényszék rögzíti azt is, hogy az elsőfokú ítélet indokolása a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdésében foglaltakat nem sérti: a járásbíróság ugyanis ítéletének

indokolásában rögzítette az általa megállapított tényeket, a feleknek a per tárgyára vonatkozó kérelmeit, illetve nyilatkozatait és azok alapjának rövid ismertetését, az érdemi rendelkezés tartalmára történő utalást, továbbá a jogi indokolást. Az elsőfokú bíróság az alkalmazott jogszabályokat megjelölte és azokat értelmezte, a bizonyíték mérlegelési kötelezettségének eleget tett, ezáltal a törvényben meghatározott indokolási kötelezettségét teljesítette. Az, hogy az elsőfokú bíróság a jogszabályokat helyesen hívta-e fel és helytállóan értelmezte-e, nem az indokolási kötelezettség, mint eljárásjogi követelmény teljesítésének a körébe tartozik, hanem az ítélet anyagi jogi felülbírálatának a tárgyát képezheti. A jogi képviselővel eljáró felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a bizonyíték mérgelés, a felajánlott bizonyítás hiánya, a tényállás téves megállapítása, illetőleg a jogszabályok hiányos vagy nem megfelelő alkalmazása eljárási jogsértésnek minősül. Ezzel szemben a bizonyíték értékelésben, a tényállás megállapításában és a jogszabályok értelmezésében mutatkozó hibák a Pp. 369. § (3) bekezdés a), b) és c) pontja szerinti anyagi jogi felülbírálat körébe tartoznak, tehát érdemi felülbírálat tárgyát képezik, és nem az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, hanem annak a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján történő megváltoztatására adhatnak alapot. ... A fenti rendelkezés értelmében, ha a fél a fellebbezésében kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kéri, annak megváltoztatását nem, az általa megjelölt anyagi jogi jogszabálysértés érdemben nem vizsgálható, és a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság ítéletét annak érdemi felülbírálata nélkül helyben kell hagynia (BDT 2021.4308, Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.062/2022/4.)....”

A Kúria döntése és jogi indokai

A Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet visszautasította.

Kifejtette, hogy „[5] Az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben, így nincs helye felülvizsgálatnak [Pp. 408. § (2) bekezdés; a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK véleményben (a továbbiakban: PK vélemény) 11. pont]. Az ügyben ezért felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet (a továbbiakban: kérelem) kellett előterjeszteni.

[Pp. 409. § (1) bekezdés és 410. § (1) bekezdés].

[6] A felperes kérelme nem alkalmas érdemi elbírálásra.

[7] A felperes a felülvizsgálat engedélyezését a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakra hivatkozással kérte.

[8] A Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a kérelemben egyértelműen meg kell jelölni az állított engedélyezési okot. Amikor a Kúria a fél által megjelölt engedélyezési ok feltételei fennállását a PK véleményben foglaltak szerint vizsgálja, kötve van a fél kérelméhez, nem engedélyezheti a felülvizsgálatot olyan okból, amelyre a fél nem hivatkozott.

[9] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja két engedélyezési okot tartalmaz: a joggyakorlat egységének biztosítását és a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítását. A felperes kérelmében előadottakból azonban a tartalom szerinti elbírálás [Pp. 110. § (3) bekezdés] alapján sem állapítható meg, hogy mely okból kéri a felülvizsgálat engedélyezését, a bírói gyakorlat egységességét hiányolja, és/vagy már kialakult és egységes bírói gyakorlatot állítva annak továbbfejlesztését tartja szükségesnek. A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja is két engedélyezési okot szabályoz: a felvetett jogkérdés különleges súlyát és a felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségét. A felperes kérelmében egyaránt hivatkozott a jogkérdés különleges súlyára és társadalmi jelentőségére, de ezekkel összefüggésben nem jelölt meg olyan körülményeket, amelyek alapján az engedélyezés kért oka beazonosítható lenne.

[10] A Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontjában támasztott tartalmi követelmény teljesítéséhez a kérelmezőnek az engedélyezést megalapozó okokat is elő kell adnia. A Kúria a kérelem érdemi elbírálása során a jogerős ítélet által felvetett jogkérdést minősíti, a joggyakorlatban történt megítélését vizsgálja. A kérelemnek ezért szükségszerű tartalmi eleme a Pp. 410. § (2) bekezdés b) pontja alapján

feltüntetendő jogszabálysértéssel összefüggésben álló jogkérdés megjelölése. A felperes a kérelmében nem fogalmazott meg ilyen jogkérdést.

[11] A felperes kérelme az előbbiekre tekintettel nem felel meg a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont ca) és cb) alpontjában foglaltaknak.

[12] Mindezekre figyelemmel a Kúria a Pp. 410. § (4) bekezdése alapján visszautasította a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet...”

#### BÍRÓI DÖNTÉST ÉRDEMBEN BEFOLYÁSOLÓ JELLEG:

*Az önkényes mérlegelés tilalma megszegése fogalmilag, minden esetben tehát a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség*, hiszen maga az önkényes mérlegelés vezet önkényes döntésekhez, ezért csak annyit kell hozzátennünk ehhez, hogy az érdemi döntést magát befolyásolta maga az ügy érdemében elkövetett önkényes mérlegelés-sorozat. A tisztességes eljáráshoz való jog további csorbított részelemei is felperesi pervesztességhez vezettek, így – többek között - [REDACTED] tanú meg nem hallgatását, tanúbizonyítási indítványom elkésettnek minősítését, szakkérdésekben a bírói véleménynyilvánítást, a tartás számításba nem vételét, a helytelen bizonyíték-értékelést, az alulindokolást is. **Nem véletlenül nevesítette a fegyveregyenlőséget az Alkotmánybíróság és a Strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága, a bizonyítási kérdések ezért nem pusztán az ügy egyedi elbírálásához tartoznak, hanem kifejezetten alkotmányos követelmény megsértésével jártak (Alaptörvény XXVIII. cikke). Az alulindokolás a bírósághoz való jog követelménye, nevezetesen a hatékony jogorvoslathoz való jogot sérti, hiszen ezen alapvető szintén a tisztességes eljáráshoz való jogi részelem, ami megtölti alkotmányos tartalommal a bírósághoz való jogot, mert az nem merülhet ki a bírósághoz fordulás jogában. Ezen bizonyítási hiányosságok az eljáró bíróságok részéről pervesztességemhez vezette. Különösen súlyos a szakkérdésekben szakértő nélküli döntés. Az előbbieken történő állásfoglalás nem teszi az Alkotmánybíróságot szuperbírósággá.**

A 6/1998 AB határozat, a 28/2013. AB határozat cáfolja a fentieket, az abban írt következtetések, elemzések alaposak és alátámasztják kérelmem. A 7/2013 és a 30/2014 AB határozat alapján – bár a felülmérlegelés tilalma jogalkotói elve nem alkotmányellenes önmagában, sem a bizonyítás valamilyen szabályozása, korlátainak inkorporálása – de nagy szabadságot ad a körben az Alkotmánybíróságnak, hogy a mikénti teljesítése ezen elvnek alkotmányellenes eredményre vezetett-e.

Az alkotmánysértés igazoló következő pontbeli („Alaptörvény-ellenesség mibenléte tételesen”) érvek figyelembevétele kedvezőbb helyzetbe hozta volna a felperest, hiszen az elutasító ítéletek tulajdonjogi veszteséget és perköltség-marasztalást is jelentettek számára.

#### ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉG MIBENLÉTE TÉTELESEN:

Jelen alkotmányjogi panaszomban kértem, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a 2011. évi CLII. tv. (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerint, hogy a velem, a felperessel érintett eljárásokban meghozott ítéletek, nevezetesen a Székesfehérvári Járásbíróság 19.P.20.799/2020/47-es számú elsőfokú ítélete és az ezt helybenhagyó Székesfehérvári Törvényszék 2.Pf.142/2022/6-os számú jogerős ítélete és a Kúria Pfv.I.20.005/2023/2. -es sz. ítélete beleütköznek Magyarország Alaptörvényébe - a XV. cikk (1) és (2) bekezdésébe (törvény előtti egyenlőség), XXVIII. cikke (1) bekezdésébe (tisztességes tárgyaláshoz való jog, részeleme az önkényes mérlegelés tilalma, a fegyveregyenlőség elve), s (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás

joga, mindezekkel összefüggésben egyrészt az önkényes mérlegelés tilalma, másrészt a felperesi indokok elbírálásához való jog) ütközik. Végül XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog) ütközését is állapítsa meg az Alkotmánybíróság és a fenti ítéleteket semmisítse meg olyan iránymutatással, hogy a Kúria az elsőfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX.tv. (Pp.) 427. §-a) és s a jelen alkotmányjogi panaszban írtak szerinti bizonyítási teher és mérce szerinti bizonyításra, értékelésre kötelezze az elsőfokú bíróságot.

**A./ Nyilvánvaló az önkényes mérlegelés tilalmába ütköző eljárásjogi, egyben a tisztességes eljáráshoz való jogot ügydöntő eljárásjogi jellegénél fogva is megszegő Alaptörvénysértés a következő:**

Előjáróban, mivel a tisztességes eljáráshoz való jog (Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdése) részelemeit támadom és azok zömükben nem nevesítettek az Alaptörvényben (így az önkényes mérlegelés tilalma sem), ezért az alkotmányos rendelkezés és a sérelem kapcsolatát nem minden esetben tudom megjelölni a cikk ill. § vagy bekezdés, fordulat feltüntetésével a hiánypótlásban, ez azonban a befogadhatóságot nem befolyásolhatja negatívan.

*Az ítélet meghozatala során a bíróság indokolás nélkül kizárta a felperes keresetét alátámasztó tárgyi és okirati bizonyítékokat, melyek a kereset részei voltak, és amelyek alapján aggálytalan döntést lehetett volna hozni. A felperes tanút nem hallgatta meg maradéktalanul. A felperes bizonyítását ellehetetlenítette. A felperes a keresethez okiratokat csatolt, melyek egyértelműen bizonyítják, hogy minden életviteli költséget a felperes fizetett, nem jött létre a közös gazdálkodás. A bíróság nem vizsgálta, hogy a felperes által csatolt bizonyítékok alapján a felperes és az elhunyt közötti kapcsolat megfelel-e a jogszabály által definiált élettársi kapcsolatnak, de megállapította felperes laikus a tanúinak a vallomása alapján, hogy köznapi értelemben (pl. egy lakásban éltek) élettársak voltak. Tette ezt annak ellenére is, hogy a tanúk nem voltak tisztában azzal, hogy jogi értelemben kit kell/lehet tekinteni élettársnak. A tárgyaláson a bíróság kérésre sem definiálta a tanúk számára az élettársi kapcsolatot. A tanúk a vallomásukat visszavonták. Nem voltak felkészülve erre a kérdésre, mert ebben a kérdésben az alperesen volt a bizonyítási teher, aki nem tudta az élettársi kapcsolatot bizonyítani. Tanúi meghallgatását nem kérte. Kérésemet, hogy [REDACTED] tanú meghallgatását változtatlanul kérem ellenezte. A bíróság kiszolgált e körben is az alperest, megállapította, hogy kérésem elkésett. Ez nem igaz, mert a bírósági iratok dokumentálják, hogy a perfelvétel során kértem, tehát ez a megállapítás is iratellenes. Továbbá a felperes bizonyítását ezzel, és minden más lehetséges módon ellehetetlenítette, megghiúsította. Pl. [REDACTED] tanút sem hallgatta meg, aki közvetlenül tudott a körülményekről, mert pl. a kórházból az elhunyt kérésére ő hozta hozzám.*

*Az első és másodfokú bíróság minden felperesi bizonyítékot indokolás nélkül kizárt, a bejelentett tanúkkal együtt (pl. [REDACTED]), (indokolás nélkül, mert nem lehetett indokolni a kizárást)*

*- az előbbiekből következően az ítélet minden tényállítása fikció, a bíró képzelete szabadon és nagyon ellentmondásosan szárnyalt Tényállításai iratellenesek, pl.*

*Élettársak jogi értelemben nem voltunk – bizonyítják a banki kivonatok és a megtakarítások, melyek csak úgy keletkezhettek, ha én eltartottam. A tanúk zöme a kapcsolatunkat (pl. erkölcsi indíttatású) kényszerkapcsolatnak nevezte.*

*Nem pizzán éltünk, komoly háztartást vezettem – semmit nem csinállok úgy-ahogy, kifogástalan teljesítésre törekszem, vagy nem csinálom -, melyet szintén bizonyítanak a banki kivonatok és pl. a háztartási áramfogyasztás is.*

*Nem a barátaim, ill. egyéb meg nem nevezett emberek – ítélet szerint az elhunyt e célból kapcsolatokat épített ki - látták el, hanem én. Nem a betegségek miatt nem láttam el/tudtam ellátni, hanem a 2012. év végén elfuserált műtétem miatt azon az áron láttam el a néhait és az életünkkel kapcsolatos teendőket, hogy az utolsó években, 2014. évtől szüneteltettem a szakértői munkát. Nem betegesnek születtem, ill. betegeskedtem 21 éven keresztül. A segítség nélküli 21 éven át cipelt fizikai és lelki teherbe a végén már valóban belerokkantam. Ezért nem elmarasztalás jár...*

*- a jogszabály tőlem laikustól a kereset egyértelmű megfogalmazását kérte. Én megtettem. A bíróságnak semmi kifogása nem volt. Ezzel szemben a bíróság keresetmódosítást tulajdonít nekem, de az sehol nincs egyértelműen leírva, hogy mit, hol, mire módosítottam. Sőt. Az ítélet [72] bekezdésében arra buzdít, ha van más követelésem indítsak új pert. Én sem várok el a szakképzett, nagy gyakorlattal rendelkező bíróságoktól mást, csupán a keresetem, ill. az állítólagos keresetmódosításom egyértelmű megfogalmazását és a bizonyított tényeken alapuló indokolását.*

*A 6/1998 AB határozat, a 28/2013. AB határozat cáfolja a fentieket, az abban írt következtetések, elemzések alaposak és alátámasztják kérelmem.*

**Ugyanis még ha el is fogadnánk, hogy egy-egy bizonyítási indítvány lehet indokolatlan egy perben, de a teljes megfosztás e jogoktól nem.**

A felperes indítványozó álláspontja szerint Magyarország Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja a jogszabályok, **így az eljárási jogszabályok a Pp-nek és Alaptörvénynek megfelelő alkalmazását.** A bíróságnak a Pp. és az Alaptörvény alapján is köteles volt az ügyre vonatkozó indítványokat és észrevételeket kellő alaposággal megvizsgálni és ezek értékeléséről az ügyre vonatkozó határozatban számot adni.

Ennek elmulasztása tehát olyan bírósági hiba, mely egyértelműen önkényes, minden ésszerűséget, a fenti jogi előírás egyszerű nyelvtani értelmezését is sérti, a „fekete fehér”-jellegűvé vált a hazai bírói jogban, így a hatékony érdemi döntéshez, jogorvoslathoz és így indokoláshoz való jogba is ütközik, a fegyveregyenlőséget is sérti. Ezzel az Alaptörvény **XV. cikke (törvény előtti egyenlőség), XXVIII. cikke (1) bekezdése (tisztességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, és ezekkel összefüggésben is sérült és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint).**

**B./ Szintén egyértelmű önkényes mérlegelés tilalmába ütköző, eljárásjogi Alaptörvényt sértés a következő:**

A bíróság a per lényegi részét képező szakkérdésekben véleményt nyilvánított. Például a független orvosi bizottságok kötelező felülvizsgálataival szembe menve megállapította, hogy a 100% rokkant, fél szemére vak, depressziós ember önellátó volt, (mentális és fizikális) segítségre nem szorult. Vé-

leményét a laikus tanúk, az alperes, valamint a saját agyi értrombózis területén feltehetőleg autodidakta módon szerzett szaktudására és tapasztalatára alapozta. Az ilyen mértékű bírói függetlenséget a jog nem engedi/engedheti meg

Szakkérdés annak megállapítása is, hogy egy 100% rokkant ember tartásának mi a költsége, milyen anyagi terhet jelent. A bíróság nem csupán a szakértő kirendelését mellőzte, hanem a felperes bizonyítékait, pl. a csatolt banki kivonatokat sem vette figyelembe, melyekből kitűnik, hogy évi ~1,5 millió Ft alapélelmiszer vásárlás volt, valamint a lakások rezsiköltségét és a gyógyszerköltségeket is én álltam. Az elhunyt csak minőségi italokra költött a saját maga számára a saját jövedelméből. A maradék volt a megtakarítás. Iratellenes tehát a bíróságnak az a megállapítása is, hogy pizzán és készételen éltünk (kvázi háztartást nem vezettem).

*Ez tehát olyan bírósági hiba, mely egyértelműen önkényes, minden ésszerűséget, a fenti jogi előírás egyszerű nyelvtani értelmezését is sérti, iratellenes tévedést jelent, „fekete fehér”-jellegű, így a hatékony érdemi döntéshez, jogorvoslathoz és így indokoláshoz való jogba is ütközik, a fegyveregyenlőséget is sérti.*

Ezzel az Alaptörvény XV. cikke, XXVIII. cikke (1) bekezdése (tisztességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga), és ezekkel összefüggésben is sérült és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint).

**C./ Az önkényes mérlegelés és a fegyveregyenlőség a következők szerint csorbult:**

Nem vették figyelembe az eljáró bíróságok:

Rövid tényállás, mely objektív bizonyítékokkal alátámasztott tényeken alapul. Az örökös alperes nem vett tudomást testvérét ért traumáról – aki fiatalon, 46 éves korában lebénult, fél szemére megvakult és súlyos depresszióval küzdött élete végéig -, magára hagyta. Az orvosi dokumentumok alapján a trauma oka agyi ütőér elzáródás és szem hajsztálér elzáródás volt. Egyik sem volt műthető, a rög megakadályozta a területek vérrellátását, azok működése megszűnt, tehát állapota kezdeti javulás után folyamatosan romlott. Az elhunyt kérésére a felperes egy évre vállalta magára a segítség nyújtást 1996. szeptemberében. (Ekkor kellett a segítségnyújtás okán kiváltani az élettársi okiratot. Tehát az okirat mögött a tényleges tartalom a segítségnyújtás és nem az élettársi kapcsolat.) Szerencsés volt abban is, hogy tanszékvezetője is segítette. Segítséggel, csökkentett óraszámmal és összevont órákkal dolgozhatott. Önbecsülésében ez sokat segített. Ebből a csapdából a felperes nem tudott/nem lehetett kilépni, 21 év lett belőle. Az elhunyt édesanyja halála után, a lebénulását követő ötödik, a 2001. évben a testvére és sógornője felajánlották, hogy évente pár hetet a balatoni nyaralójukban tölthetünk. Ennek egyik oka halála után derült ki, mely az volt, hogy a nyaralások idején minden megtakarításunk elvettek tőle. Egy nyomorult, nyomorék, leépülő embert testvére és sógornője rendszeresen fosztogatott, amikor nem voltam mellette, pl. a Balatonról visszautaztam tárgyalásokra néhány napra. A 2012. évben lakásomba bementek – tudtom, engedélyem nélkül. Kórházi tartózkodásom idején az elhunyt végrendeletét elvitték és az elhunytat darabokra törték fürdetés ürügyén. (A végrendeletből az alperes idézett!!!) Soha nem lábalt ki ebből a traumából.

A bíróság által megállapított tényállás az alperes bizonyítatlan/hatatlan állításain alapul. Ezek a következők. A trauma oka agyvérzés volt, mint amelyet az alperes is elszenvedett. Az elhunytat a kórházból teljesen gyógyultan az alperes szállította [REDACTED] az otthonába. Az, hogy teljesen felépült

bizonyítja, hogy dolgozott és a Balatonon hónapokon át egyedül élt. A felperes élettársa volt a testvérének, mely állítását nem tudta bizonyítani, valószínűsíteni sem. Azt azonban hangsúlyozta, hogy élettársként semmi köze a testvére jövedelméhez. Továbbá a felperesnek tartási kötelezettsége van, neki nincs. Egyébként testvérét nem kellett ellátni, önálló volt. Erről csatolt egy 2006. évben készült orvosi iratot, mert testvérét megvizsgáltatta, törődött vele. (Szerintem tudni szeretnék volna, hogy meddig kell még várniuk az áhított örökségre.) A felperes lakásába azért mentek be, hogy megfürdessék az elhunytat. Ezt a Balatonon is mindig megtették, mert „piszkos” volt, a felperes nem gondozta, nem látta el. A bíróság a tényállást még azzal is kiegészítette, hogy az elhunyt céltudatos ember volt, kiépítette a kapcsolatait, akik segítségére voltak. A felperes nem vezetett háztartást, pizzán és készételen éltek. A [REDACTED] élő és dolgozó elhunytak az (vállalkozó) felperes élettársa volt 1994. év óta. Élettársként a felperes csak a tőle elvárhatót nyújtotta.

A lényeg az, hogy a jóhiszemű, túlterhelt, saját vagyona, jövedelme, egészsége és gondtalan élete árán segítséget nyújtó felperes a magyar jog, az Alaptörvény szellemében marasztalható-e? A válasz igen volt.

A bíróság az ügy egyedi jellegét nem vette figyelembe, átlépett rajta és az okirati bizonyítékokat (pl. banki kivonatok, jövedelme igazolások) figyelmen kívül hagyva megállapította, hogy a felperes és néhai [REDACTED] között élettársi kapcsolat volt 1994. évtől, több oka van.

A laikus felperes nem tudta, hogy milyen jogi kategóriába tartozik néhai [REDACTED] és közöttük volt kapcsolat, ezért a kereset F/16. sz. mellékletében kérte annak tisztázását. A bíróság természetesen erről az iratról sem vett tudomást ill. úgy tett, mintha nem létezne.

Ezzel szemben a jogi képviselővel eljáró alperes egymás után tehette ellentmondó nyilatkozatait, pl. az élettársi viszonyra, az elhunyt állapotára vonatkozóan. Vagy éppen számon kérhette, hogy a felperes nem jelöl meg jogszabályokat, de ő maga sem jelölt meg, vagy megjelölt, de helytelen.

**[REDACTED] segítség nélküli, önálló életre soha nem vált alkalmassá, ennek az embernek segítséget nyújtott további 20 éven keresztül a felperesi kérelmező.**

**Helyesen állapította meg a bíróság a tanúvallomások alapján – annak ellenére, hogy sem ő, sem az alperes, sem a tanúk neurologus orvosi szakképzettséggel és gyakorlattal nem rendelkeztek –, hogy néhai [REDACTED] önálló volt és segítségre nem szorult. Ebből következően a felperes semmi több szolgáltatást nem nyújtott, mint ami egy élettárstól elvárható.**

**Élettársi bizonyítvány szerint 1994. májusától élettársak voltak. Nincs jelentősége az irat mögötti tartalomnak, nevezetesen, hogy azért váltotta ki a felperes 1996 októberében, hogy a 100% rokkant, fél oldalára béna és fél szemére vak embernek segítséget tudjon nyújtani, ügyeiben el tudjon járni. Annak sincs jelentősége, hogy a jog által definiált élettársi kapcsolat soha nem jött létre, mert a közös gazdálkodás nem valósult meg ugyanis az életviteli költségeket bizonyítottan a felperes viselte. Nincs jelentősége annak sem, hogy az élettársi kapcsolat egyetlen elemét sem tudta az alperes bizonyítani, de még valószínűsíteni sem, annak ellenére, hogy a bizonyítás őt terhelte. Jelentősége csupán annak van, hogy volt olyan laikus tanú, aki a kapcsolatukat élettársi kapcsolatnak minősítette, pl. [REDACTED] azért, mert egy lakásban laktak és (feltehetőleg) együtt étkeztek.**

**Élettársi kapcsolat esetén a fél a jövedelmét – ami marad az életviteli költségeinek fedezése után – annak adja, akinek akarja, ezért helyesen járt el a bíróság, amikor nem vizsgálta, hogy hova tűntek**

el néhai [REDACTED] nevén, bankszámláján lévő megtakarítások. Nincs jelentősége annak, hogy volt végrendelet, melyből az alperes idézett is. Jelentősége annak van, hogy a felperes néhai [REDACTED] halála után nem talált végrendeletet. Nincs jelentősége annak sem, hogy a felperes lakásába fürdetés ürügyén a távollétében bementek és nyomorékká törték az alperes szerint önellátó, segítségre nem szoruló rokkant embert. 21 év alatt ez volt az egyetlen látogatásuk, feltehetőleg a végrendeletet ekkor vitték el. Annak sincs jelentősége, hogy létezik egy megállapodás, mely tartalmát illetően végrendeletként kezelhető. Jelentősége csak annak van, hogy [REDACTED] alperes és felesége 1996. évi stroke óta vár az örökségére, de néhai [REDACTED] nem akart meghalni. Segítségnyújtás ürügyén 2006. évben meg is vizsgáltatták Sopronban.

A fentiek elérik a fekete = fehér szintű bírói mérlegelést, mely már megszabadítja az Alkotmánybíróságot a superbíróvági tudattól ódzkodás korlátaiktól, az önkényes mérlegelés megvalósult ráadásul bizonyítási anomáliákkal terhelten.

A 6/1998 AB határozat, a 28/2013. AB határozat cáfolja a fentieket, az abban írt következtetések, elemzések alaposak és alátámasztják kérelmem.

A fegyveregyenlőség, tisztességes eljáráshoz való jog – annak része az önkényes mérlegeléshez való jog - sérelme az önkényes értékelés körében nem helytálló eredményre vezetett, ez szembement az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdésével (tisztességes tárgyaláshoz való jog, részeleme az önkényes mérlegelés tilalma), XV. cikke (1) bekezdése első mondatával (törvény előtti egyenlőség), ami z egyes jogcímek elvi alkalmazhatóságát illeti.

Ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdése (tisztességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, fegyveregyenlőség elve), és ezekkel összefüggésben is sérült és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint).

#### **D./ A bizonyítás tisztességtelensége a következőben is meg nyilvánult:**

Az elsőfokú bíróság indokolás nélkül leszögezte az ítélet [1] bekezdésében, hogy a tényállást a felek és a tanúk személyes előadása alapján állapította meg, melynek során a korábbi 15.P.20.116/2018/1. számú per keresetleveléhez csatolt 15 melléklet közül az orvosi igazolást, a felek közötti pert megelőző levelezést, az ideiglenes hagyatékátadó végzést és a bankszámlakivonatokat vette figyelembe.

A bíróság által felvett tényállást az ítélet [2] – [28] bekezdései tartalmazzák. A bíróság az ítélet [20] bekezdésében megállapítja, hogy a felperes a keresetét módosította, mely ténnyel a felperes az ítélet olvasásakor szembesült, és amely tény az iratok szerint nem egyértelmű. A bíróság a tényállását a tanúk vallomásával kiegészítette, pl. ítélet [35] – [40] bekezdések szerint, majd felsorolta az alkalmazott jogszabályokat és az azokkal egyenértékűen kezelt bírói gyakorlatot, ill. a társadalom megítélését. Ezt követően meghozta az ítéletét. Megállapította, hogy a felperes keresete alaptalan, ld. ítélet [29] bekezdés. Indokolásul előadta, hogy felperes és néhai [REDACTED] f 1994. év májusa óta élettársi kapcsolatban éltek. A felperesnek, mint élettársnak tartási kötelezettsége volt, pl. ítélet [55] bekezdés. „A perbeli adatok alapján azonban nem állapítható meg az, hogy néhai [REDACTED] örökségi juttatást ígért tartás fejében a felperesnek.” (ld. ítélet [53] bekezdés) Tényként állapította meg a bíróság, hogy „a felperes által végzett gondozási feladatok – különösen az egészségi állapota miatt, illetőleg a baráti segítségnyújtásokra figyelemmel – nem haladta meg az élettársi jogviszony tartalmát kitevő támogatási kötelezettségnek és a társadalom általános erkölcsi felfogása szerint elvárt, illetve indokolt mértékét.” (ld. ítélet [56] bekezdés) A bíróság a szakértői bizonyítást mellőzte. Bár az egészségi állapot megítélését kétségtelenül orvos szakértő kompetenciájába tartozónak ítélte,

de leszögezte, hogy a felperes által ténylegesen nyújtott tartási és gondozási szolgáltatás feltárása és megítélése jogászai szakismeretet igényel. Megállapította, hogy néhai [REDACTED] életkörülményeire, életvitelére vonatkozó jelentőséggel bíró tény, körülmény bírói mérlegelés útján elbírálnak volt, ld. ítélet [57] bekezdés. Minderre figyelemmel tehát a felperes tartás, gondozás költségei címén az alperessel szemben hagyatéki hitelezői igényt nem érvényesíthet, ld. ítélet [58] bekezdés.

Az ítélet mindössze egy-másfél éves feltételezett élettársi kapcsolaton és azt követő 21 éven alapul, melynek során a felperes segítette, gondozta, ápolta, eltartotta stb. az orvosok által 100% rokkannak minősített „élettársát”, néhai [REDACTED]. Az ítélet esetemre vonatkozó jogszabályra nem tudott hivatkozni, de bírói gyakorlatra sem. Az emberek, a társadalom véleménye a tanúk vallomása és a bíróság tanúkhöz intézett kérdései alapján nyilvánvaló volt, hogy ilyen teher viselése nem elvárható, nem normális. Ennek ellenére a bíróság mindösszesen 982.372,-Ft temetési költség megtérítési igényt ítélt alaposnak, [63] szakasz.

A bíróság leszögezte az ítélet [1] bekezdésében, hogy az általa megállapított tényállást a felek és a tanúk személyes előadásai, valamint a korábbi 15.P.20.116/2018/1. számú per keresetleveléhez csatolt orvosi igazolás, a felek közötti pert megelőző levelezés, az ideiglenes hagyatékátadó végzés és a bankszámlakivonatok alapján állapította meg.

A bíróság tehát teljes körűen nem vette figyelembe a korábbi, 15.P.20.116/2018/1. számú perhez csatolt, jelen per mellékletét is képező 15 db mellékletet és okirati bizonyítékait. Továbbá nem vette figyelembe a jelen per 2019. augusztus 26-i, 19.P.20.799/2020/1. számú keresetét és a csatolt további 16 és 17. számú mellékleteket. Nem vette figyelembe a felperes további beadványait sem. Mindezen tények, körülmények mellőzésének okaira nem utalt. Ugyancsak indokolás nélkül mellőzte pl. [REDACTED] és [REDACTED] meghallgatását. Érthetetlen, mert [REDACTED] a Skype meghallgatás mellett a távmeghallgatást is felajánlotta. [REDACTED] nűként való meghallgatásának kérése pedig nem a perfelvétel lezárása után történt, ld. 43. számú jegyzőkönyv végzés. Teljes egészében mellőzte a bíróság a felperesi bizonyítási indítványokat még orvosszakértői és ápolói szakkérdésben is. A felperes személyes előadását nem fejezhette be, meghallgatása nem folytatódott a következő tárgyaláson.

Megállapítható tehát, hogy a bíróság indokolás nélkül mellőzte a felperes beadványait, bizonyítási indítványait, ebből következően a döntés szempontjából lényeges tényeket nem vett figyelembe és/vagy lényeges tényeket nem tárt fel kellő mélységben. ***A fegyveregyenlőség súlyosan sérült, részletes indokolást legalább „kér” az alaptörvényi követelmény az egyedi ügyben eljáró bírótól.***

Ezzel az ***Alaptörvény XV. cikke, XXVIII. cikke (1) bekezdése (tiszteességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdése (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, fegyveregyenlőség elve), és ezekkel összefüggésben is sérült és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint).***

**E./** A kereseti kérelem kimerítésének az elmaradása a tiszteességes eljáráshoz való jogot sértette, ez egyben alulindokolás és a hatékony jogorvoslathoz való jog sérelme:

Az új Pp. 2. § (2) bekezdése értelmében a bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. Továbbá a 341. § (1) bekezdése értelmében az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.

Az új Pp 185. § (2) bekezdése értelmében a keresetváltoztatást tartalmazó nyilatkozatot a keresetlevélre vonatkozó szabályoknak megfelelő tartalommal kell megtenni. Továbbá a 250. § értelmében a fél a kereset-, viszontkereset-, beszámítás-változtatás, illetve a keresettel,

viszontkeresettel, beszámítással szembeni ellenkérelem-változtatás iránti kérelmet tárgyaláson szóban is előadhatja.

Ezen előírásokat megsértette az első- és a másodfokú bíróság. **A peres eljárás iratanyaga alapján megállapítható, hogy a bíróság nem tárgyalta a felperes keresetlevelében előterjesztett valamennyi kereseti kérelmét. A kereseti kérelem kimerítésének az elmaradása önmagában hatályon kívül helyezési ok, ezért kérem az ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra utasítását.**

**Megállapítható az is, hogy a felperes nem változtatta meg a keresetét. Nem terjesztett elő szóbeli keresetváltoztatást, nem szűkítette a keresetlevelben megfogalmazott kérelmeinek körét az ítélet által hivatkozott 10. számú jegyzőkönyv tartalma szerint. A jegyzőkönyvben megfogalmazott kérelem nem elégíti ki a vele szemben támasztott követelményeket.**

A szóbeli keresetváltoztatást a laikus fél számára az új Pp megengedi, de annak a keresetváltoztatásnak a keresettel szemben támasztott követelményeket ki kell elégítenie, így annak egyértelmű, határozott, világos kérelemnek kell lennie és a felperes tényelődásával összhangban kell lennie. A felperes keresetével és 10. jkv. előtti, de különösen a későbbi tényelődásaival, kérelmeivel, nyilatkozataival nincs összhangban, mert ez utóbbi beadványok (pl. a személyes meghallgatásakor beadott iratok) keresetkiterjesztésnek és nem szűkítésnek tekinthetők.

Ilyent, keresetváltoztatást a jogi képviselővel eljáró alperes sem állít. Laikus felperesi félreértésre hivatkozik a fellebbezési ellenkérelmének [17] bekezdésében. A fellebbezési ellenkérelem [23] bekezdésében sem keresetmódosításra hivatkozik, hanem arra, hogy a felperes a rezsiköltségeket nem igazolta.

***Egy a laikus felperesnél az a bírói eljárás, mely nem teszi követhetővé a felperesi kérelmek, kereset, nyilatkozatok bírói minősítését, besorolását az eljárás során, majd az ítéletben, nem felelnek meg az átlátható, egyértelmű, tisztességes eljárás követelményeinek, a tisztességesség látszata is fontos. Legalább ezen következtetéssel elérik a fentiek az alkotmányosság sérelme szintjét.***

Ezzel az Alaptörvény XV. cikke, XXVIII. cikke (1) bekezdése (tisztességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdése (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, fegyveregyenlőség elve), és ezekkel összefüggésben is sérült és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint).

F./

Mindegyik bírósági ítélet és az eddig a jelen pontnál („Alaptörvény-ellenesség tételesen”) felsoroltak mindegyike (A-B./) értelemszerűen sértette az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog), hiszen a pervesztesség befolyásolta a tulajdonjog elvesztését, a vagyoni hátrány pedig sérti a tulajdonhoz való jogot, a perköltség pénzbeni hátrányai is tulajdonjogi jellegűek. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye Első Kieg. Jkv. 1. cikke is védi a tulajdonhoz való jogot. Nyilvánvalóan az A-E.) pontok szerinti eljárási, értékelési fogyatékok emelik az alkotmányos sérelem szintjére jelen F.) pontbeli hátrányaimat.

Végül:

**Egyik előbbi alkotmányos megsértett jog szükséges, arányos, objektív, észszerű korlátozása sem merült fel** egyik bíróság ítéletében sem, nem mentesül egyik sem az alkotmányértés alól ezen az alapon sem (Strasbourggi szükségességi-arányossági tesztre utalok).

A tisztességes eljáráshoz való jog csak a tárgyalás nyilvánossága tekintetében korlátozható, ez fel sem merült. A tulajdonhoz való jog adók és közérdekű használat érdekében korlátozható jogszerűen, ez nem merült fel.

**JOGI ÉRVELÉS HOSSZABBAN ÉS ÁLTALÁNOSABBAN:**

**Az előbbieken kifejtett Alaptörvényértésekhez az alábbi alkotmányjogi, nemzetközi emberi jogi háttér, alapok tartoznak:**

Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése szerint: „*A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak.*” Eszerint egyéni bírói függetlenség azt jelenti, hogy a bíró mindentől (*kivéve a jogszabályokat*) és mindenkitől függetlenül hozhatja meg az egyedi ügyekben a döntését. A bírói függetlenség azt is jelenti, hogy a bíró az ítélező tevékenységével összefüggésben nem vonható felelősségre. Ez azonban így maradéktalanul nem igaz, nem lehet igaz. Tudtommal ez *alól az egyetlen jogszabályi kivétel az, ha a bíró az ítélezése során megszegi az ügyfélnek a tisztességes eljáráshoz való jogát. A tisztességes eljáráshoz való jog mindent felül ír.* Olyan abszolút jellegű alkotmányos jog, amellyel szemben semmilyen egyéb jogelv vagy alkotmányos jog nem állhat, még a bírói függetlenség sem. A bírónak „csupán” azért, kell függetlennek lennie, hogy biztosítani tudja az ügyfél számára *a pártatlan döntést és a tisztességes eljáráshoz való jogot.* A szervezeti függetlenség és az egyéni bírói függetlenség együttesen a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesíthetőségének a feltétele (garanciája) a bírósági rendszeren belül.

A kérdés tehát az, hogy az ítélet meghozatala során a bíróság a jogszabályokra, az ügy egyedi, szokványostól eltérő voltára figyelemmel volt-e és az eljárás során megsértette –e az ügyfél tisztességes eljáráshoz való jogát ill. pártatlan ítélet született-e?

Erre a fenti részében válaszoltam.

Az Alaptörvény-ellenességet megalapozza, hogy az önkényes mérlegelés tilalma az előbbieken körében súlyosan sérült a következő indokok miatt önmagában és együttesen értékelve is.

„A bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, »elszenvedői« a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelességeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére.” Ezt a logikát követve az Alkotmánybíróság megsemmisítette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvénynek (Pp.) azt a rendelkezését, amely szerint a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja, ha megállapítható, hogy „a felperes követelése nyilvánvalóan alaptalan vagy lehetetlen szolgáltatásra (megállapításra) irányul” [59/1993. (XI. 29.) AB hat.].

Az önkényes mérlegelés az alperesnek az EJEE 6. cikkét és az Alaptörvény bekezdésében biztosított jogait is sérti. Ezzel kapcsolatban merül fel az, hogy ha a bíróság megsérti a Pp. 206. §-ban foglalt mérlegelési és jogértelmezési szabályokat (önkéntesen mérlegel vagy értelmez jogot), akkor megsérti-e a peres félnek a tisztességes tárgyaláshoz való alkotmányos jogát. Ha a bíróság önkényesen mérlegel, vagy értelmez jogot, ugyanúgy nem biztosítja az ügyfél számára a bírósághoz való fordulás alkotmányos jogát, mivel jogellenesen nem vesz figyelembe való tényeket, vagy jogellenesen értelmez jogszabályokat. Az önkényes mérlegelés és jogértelmezés esetén a bíróság kizárja annak lehetőségét, hogy az ügyfél az alanyi jogainak érvényesítése érdekében hatékonyan fordulhasson a bírósághoz illetve, hogy a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét (*Taxquet kontra Belgium*, 926/05.; 2010. november 16.; § 90.; legutóbb megerősítve: *Shala kontra Norvégia*, 15620/09.; 2012. július 10.; § 29.). A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be (*Suominen kontra Finnország*, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; legutóbb megerősítve: *Vojtechová kontra Szlovákia*, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.). Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog megsértését kizárólag az alapul fekvő egyedi ügy összes körülményeinek vizsgálatát követően lehet megítélni (*Tatishvili kontra Oroszország*, 1509/02.; 2007. február 22.; § 58.; *Gradinar kontra Moldova*, 7170/02.; 2008. április 8.; § 107.; legutóbb megerősítve: *Sholokhov kontra Örményország és Moldova*, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.).

Az első és a másodfokú bíróság, valamint a Kúria önkényesen, azaz alkotmányellenesen utasította el a keresetet. A fentiek miatt ez az álláspont közvetve szembemegy az Emberi Jogok Európai Egyezménye (Római Egyezmény) 6. cikkével, de az EU Alapjogi Charta tisztességes eljárást érintő rendelkezéseivel is. Nagyon fontos e körben a 20. cikk (törvény előtti egyenőség), a 21. cikk (megkülönböztetés tilalma), a 47. cikk (a hatékony és tisztességes eljáráshoz való jog), az 54. cikk (a joggal való visszaélés tilalma) is.

A Római Egyezmény, az 1993. évi XXXI. törvény, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 13. cikke a hatékony jogorvoslathoz való jog kapcsán kimondja: bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg. Itt említendő (a két érintett felsőbb bíróság kifogásolt döntései, következtetései kapcsán), hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Delcour-ügyben hozott határozata szerint az egyezmény nem kötelezi a tagállamokat fellebbviteli bíróságok felállítására. Ha azonban ilyen bíróságok működnek, a 6. cikknek, tehát a tisztességes eljárás általános követelményeinek érvényesülniük kell.

Az indokolt bírói döntéshez való jog tekintetében az alábbi EJEB-jogesetekre hívom fel a figyelmet: *Hiro Balani kontra Spanyolország*, 18064/91.; 1994. december 9.; § 27. ; *Ruiz Torija kontra Spanyolország*, 18390/91. ; 1994. december 9. ; § 29. ; *Garcia Ruiz kontra Spanyolország*, 30544/96.; 1999. január 21.; § 26. A Bíróság azt is elvi éllel mondta ki, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg. és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot. A Bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben. (*Helle v. Finnország*, 20772/92.; 1997. december 19. ; § 60. ; *Karakasis v. Görögország*, 38194/97.; 2000. október 17. ; § 27. ; *Boldea v. Románia*, 19997/02.; 2007. február 15. ; § 30. ; *Tacquet v. Belgium*, 926/05.; 2010. november 17 16. ; § 91. ; *Vojtechová v.*

Szlovákia, 59102/08. ; 2012. szeptember 25., § 51), s az semhogy az indokolás hiánya vagy fogyatékosága valamely fél írásban megfogalmazott, világosan és pontosan körülírt kérdését érinti-e (Hiro Balani kontra Spanyolország, 18064/91.; 1994. december 9. ; § 28. ; Ruiz Torija kontra Spanyolország, 18390/91. ; 1994. december 9. ; § 30., Ilyadi kontra Oroszország, 6642/05. ; 2011. május 5. ; § 44.).

A fegyveregyenlőség kapcsán (AZ EJEB 6. cikke Kézikönyvéből):

a tisztességes tárgyalás tágabb értelemben vett fogalma magában foglalja a „fegyveregyenlőség” elvét. A „fegyveregyenlőség” követelménye a felek közötti „méltányos egyensúlyként” értve elvben mind a polgári jogi, mint a büntetőjogi ügyekre vonatkozik (Feldbrugge kontra Hollandia, § 44). Tartalma a felek közötti „méltányos egyensúly” fenntartása: A fegyveregyenlőség maga után vonja, hogy mindegyik félnek elfogadható lehetőséget kell biztosítani ügye előadására – beleértve a bizonyítékait is –, olyan feltételek mellett, amelyek nem hozzák őt érdemben hátrányosabb helyzetbe a másik félhez képest: Dombo Beheer B.V. kontra Hollandia, § 33. Elfogadhatatlan, ha az egyik fél a másik fél tudomása nélkül nyújt be beadványokat a bíróságnak, amely beadványhoz utóbbinak nincs lehetősége megjegyzéseket fűzni. Egyedül a felek dolga értékelní, hogy egy beadvány érdemes-e a reakciójukra (APEH Üldözötteinek Szövetsége és mások kontra Magyarország, § 42). ... Csak a két koronatanú egyikének meghallgatását engedélyezték (Dombo Beheer B.V.kontra Hollandia, §§ 34-35).

- Az ellenérdekű fél jelentős előnyöket élvezett a releváns információkhoz való hozzáférés tekintetében, domináns pozíciót foglalt el az eljárásban és jelentős befolyást gyakorolt a bírósági értékelésre (Yvon kontra Franciaország, § 37).

- Az ellenérdekű fél olyan pozíciókat és funkciókat töltött be, amelyek a másik félnél előnyösebb helyzetbe hozták, és a bíróság azzal nehezítette meg a másik fél számára, hogy komolyan fellépjen az ügyben, hogy nem tette lehetővé számára a releváns irati bizonyítékok vagy tanúvallomások előterjesztését (De Haes és Gijssels kontra Belgium, §§ 54 és 58).

- Egy közigazgatási eljárásban a közigazgatási hatóság által adott indokolás túl rövid és általános volt ahhoz, hogy lehetővé tegye a fellebbező számára, hogy indokokkal alátámasztva támadja meg a hatóság értékelését, a ténybeli kérdésekben döntő bíróság pedig nem engedélyezte a kérelmező számára, hogy érveket terjesszen elő ügye mellett (Hentrich kontra Franciaország, § 56).

Az Alkotmánybíróság követi az Emberi Jogok Európai Bírósága esetjogi érvelését, elveit.

Az Alkotmánybíróság **tulajdonhoz való joggal kapcsolatos** gyakorlatát illetően kiemelendő:

Az AB gyakorlata szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat] „[a]z alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. A szükséges és arányos korlátozásnak, illetve a tulajdonjog lényeges tartalmának ugyanis nincs polgári jogi megfelelője. A tulajdonjog részjogosítványai [...] nem azonosíthatók a tulajdonhoz való jog alkotmányi védelmet élvező lényeges tartalmával. [...] Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” (ABH 1993, 373, 379–380.).

5/2016. (III. 1.) AB határozat így összegez: „A tulajdonhoz való jog tartalmának legalaposabb kifejtését a 64/1993. (XII. 22.) AB határozat tartalmazza, melynek 2012 utáni alkalmazhatóságát az Alkotmánybíróság számos határozata megerősítette. {18/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [26]; 25/2015. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [59]} Eszerint a tulajdonhoz való jog fogalma „nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével; azaz sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványával, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az

alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és 8. Erről a határozatról bővebben I. alább. funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 369, 179.] A polgári jogi tulajdonfogalomtól való elhatárolás azonban nem eredményezi a tulajdonjog részjogosítványai alkotmányos védelmének teljeskörű hiányát. A tulajdonhoz való jog – azon belül a tulajdonjog részjogosítványainak – korlátozása akkor alkotmányellenes (alaptörvényellenes), ha az elkerülhetetlen, tehát kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan. Az állam egyfelől – az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve – köteles tartózkodni a magán- vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciát, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működőképessé teszi. {3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [50]} Mindemellett az Alkotmánybíróság megállapította, hogy alapjogi védelem illeti meg azt is, akinek a tulajdonszerzéshez kétségtelen jogcíme van. A jogcím akkor kétségtelen, ha az egyértelmű” {3387/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [16]; 3177/2014. (VI. 18.) AB végzés, Indokolás [24]} [31]” A tulajdonhoz való jogra irányuló gyakorlat összegzése – más összefüggésben – a 3074/2016. (IV. 18.) AB határozatban jelenik meg, amely határozatra később még visszatérek: „Emlékeztet az Alkotmánybíróság arra, hogy a 26/2013. (X. 4.) AB határozat úgy értelmezte a tulajdon védelméhez való jogot, hogy az Alaptörvény tulajdoni klauzulája – az Alkotmánybíróság eddigi következetes gyakorlata és főszabály szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373.; 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123., illetve 819/B/2006. AB határozat, ABH 2007, 2038, 2041.] – csak a már megszerzett tulajdont (Indokolás [193]), illetve kivételes esetekben a tulajdoni várományokat védi {3209/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [65]}. [37] Az államnak tehát nincs kötelezettsége arra, hogy a magánszemélyt a tulajdonszerzéshez vagy a tulajdon élvezetéhez segítse [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 201.; 936/D/1997. AB határozat, ABH 1999, 615, 619.]. [38].

A tulajdonhoz való jog sérelmét (Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikke) illetően elegendő a De Luca v. Italy, no. 43870/04, 24 September 2013 ügyet említeni az EJEB joggyakorlatából, hiszen a földtulajdon elvesztésével járó tulajdonvédelem fontosságának rögzítéséhez nem szükséges kiterjedt eseti érvelés.

EGYÉB:

Perújítást nem kezdeményeztek az ügyben.

Felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, az lezárult.

Budapest, **2023.07.13.** (eredetileg: 2023.05.12.)

Tisztelettel:  
Egyed Katalin felperes  
kérelmező  
jogi képvis.: dr. Szepesházi Péter ügyvéd

